

EXPUNERE DE MOTIVE

1. Institutul Național de Statistică acționează cu consecvență pentru îndeplinirea tuturor obligațiilor ce revin României în domeniul statistic, în cadrul obiectivului final privind aderarea României la Uniunea Europeană. Documentele de poziție și alte materiale elaborate de Institutul Național de Statistică privind pregătirile pentru aderare stabilește acțiuni concrete pentru integrarea sistemului statistic românesc în sistemul statistic european. Pentru realizarea lor, Institutul Național de Statistică beneficiază în cadrul programelor de asistență, de fonduri externe acordate prin:

- Programe Phare Național, aprobate prin memorandum-uri de finanțare ;
- Alte fonduri nerambursabile, cum ar fi programe Phare Multi-țări acordate pentru proiecte comune tuturor țărilor beneficiare (asistență tehnică, participări la grupele de lucru organizate de Comisia Europeană, proiecte de cercetări statistice pilot) și alte fonduri de acest tip, cu caracter întâmplător, acordate pentru lucrări statistice punctuale stabilite de donatori (culegeri de date statistice, organizare de anchete statistice).

2. Reglementările și condițiile de implementare practicate pentru acestea din urmă sunt, de regulă, similare celor prevăzute de Uniunea Europeană pentru programele Phare (scutiri de TVA, taxe și impozite, participare la cofinanțare și suportarea cheltuielilor neeligibile).

Având în vedere interesul României de a răspunde cerințelor Comisiei Europene privind efectuarea de lucrări statistice de natura celor pentru care se acordă fonduri nerambursabile destinate alinierii statisticii românești la normele internaționale și europene, este necesar ca Institutul Național de Statistică să fie abilitat să angajeze și să gestioneze direct fondurile nerambursabile acordate de organismele internaționale, altele decât cele aprobate prin memorandum-urile de finanțare încheiate la nivel guvernamental. Angajarea unor asemenea fonduri externe și a lucrărilor statistice aferente lor urmează a se face cu condiția obținerii în prealabil a aprobărilor din partea:

- a) Ministerului Integrării Europene, pentru a confirma eligibilitatea proiectelor și oportunitatea angajării lucrărilor circumscrise obiectivului armonizării statisticii românești;

b) Ministerul Finanțelor Publice, pentru cuprinderea costurilor ce revin părții române în bugetul instituției pe anul următor sau, după caz, reglementarea acestora cu ocazia celei mai apropiate rectificări bugetare.

3. Pentru realizarea lucrărilor finanțate prin acest tip de mecanism, prin prezentul proiect de ordonanță se creează posibilitatea atragerii de către Institutul Național de Statistică de personal suplimentar (cum sunt operatorii de teren, personalul pentru supravegherea și monitorizarea activităților), plata acestuia urmând a se face în limita bugetelor acordate de donatori și exclusiv pe durata lucrărilor/proiectelor.

Totodată având în vedere intrarea în vigoare a noului Cod al muncii, se impune și modificarea art.11 alin.(6) și (7) din Ordonanța Guvernului nr.9/1992, în sensul creării unei reglementări speciale pentru plata agenților statistici utilizați pentru culegerea datelor statistice de către serviciile de statistică oficială.

4. În vederea respectării obligațiilor ce revin în procesul de aliniere la standardele europene în plan statistic, Institutul Național de Statistică va include, obligatoriu, în Programul anual de cercetări statistice, avizat de Consiliul de Coordonare al Activității Statistice și aprobat prin hotărâre a Guvernului, toate lucrările statistice stipulate prin Directive, Regulamente și Decizii ale Uniunii Europene, conform programelor asumate de partea română. Realizarea acestor lucrări vizează mobilizarea de către Institutul Național de Statistică, în calitate de organ de specialitate al administrației publice centrale, a serviciilor de statistică oficială pentru realizarea lucrărilor statistice stabilite prin programele anuale de cercetări statistice. Problematika dezvoltată la punctul 4 a fost recomandată de Partea italiană a convenției de înfrățire din cadrul Programului Phare Național 2000 și este stipulată în reglementările legale ale cvasi-totalității oficiilor de statistică ale țărilor membre și ale țărilor candidate.

5. Potrivit prevederilor CAPITOLULUI V din Regulamentul Consiliului (CE) NR.322/97 privind statisticile comunitare, la cererea organismelor internaționale și a cercetătorilor, rezultatele cercetărilor statistice pot fi furnizate de Institutele Naționale de Statistică, spre a fi utilizate în scopuri pur statistice, numai în formă depersonalizată. Această prevedere de principiu reglementată prin acte normative ale Uniunii Europene nu este reflectată în prezent în cadrul legal al României în domeniul statistic.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege alăturat, în vederea aprobării Ordonanței Guvernului pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr.9/1992 privind organizarea statisticii oficiale, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM MINISTRU

ADRIAN NĂSTASE